

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.019/2023/4.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Sági Sándor Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Sági Sándor, címe)

Az alperes:

alperes neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Balázs Mihály ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.M.70.164/2021/59.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 3.M.70.164/2021/60.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét részben megváltoztatja, és az elsőfokú bíróság által

- személyes ápolás és gondozás költsége címén megítélt összeget 203 000 (kettőszáz-háromezer) forintra,
- háztartási munka ellenértéke címén megítélt összeget 56 000 (ötvenhatezer) forintra,
- ház körüli munka ellenértéke címén megítélt összeget 140 000 (száznegyvenezer) forintra,
- közlekedési többletköltség címén megítélt összeget 84 000 (nyolcvannégyezer) forintra,
- gyógyszerköltség címén megítélt összeget 14 000 (tizennégyezer) forintra,
- a 2020. december 1. napjától 2023. december 31. napjáig terjedő időszakra gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségének lejárt járadéka címén megítélt összeget 129 500 (százhuszonkilencezer-ötszáz) forintra,

- sérelemdíj címén megítélt összeget 3 000 000 (hárommillió) forintra és ezen összegek után az elsőfokú bíróság által megítélt összegű kamatára,
- valamint 2024. január 1. napjától kezdődően minden év január 30. napjáig gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségének járadéka címén megítélt összeget évi 68 230 (hatvannyolcezer-kétszázharminc) forintra felemeli.

Mellőzi a felperest perköltség megfizetésére vonatkozó rendelkezést. Az elsőfokú perköltségét mindkét fél maga viseli.

Az alperest terhelő elsőfokú eljárási illetéket 213 900 (háromszáztizennégyezer-ötszáz) forintra, az állam által előlegezett költséget 245 746 (kettőszáznegyvenötezer-hétszáznegyvenhat) forintra felemeli.

Az állam terhén maradó eljárási illetéket 314 500 (háromszáztizennégyezer-ötszáz) forintra, az állam által előlegezett költséget 361 341 (Háromszázhatvanegyezer-háromszáznegyvenegy) forintra leszállítja.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 100 000 (százezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára – 105 800 (százötezer-nyolcszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy a fennmaradó 419 400 (négyasztizenkilencezer-négyszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. május 2. napjától állt az alperes alkalmazásában, raktáros munkakörben. A munkaviszony létesítésekor targoncavezetői képesítéssel rendelkezett.

[2] A felperes feladatai közé tartozott a raktárban elhelyezett nagy tömegű, kamionon beérkezett fémtekercsek mozgatása, előkészítése a gyártáshoz, valamint a tovább szállításhoz. A vasbálák 2 x 5 db kisebb tekercsből álltak egyenként 648 kg súllyal. A felperes feladatainak részét képezte, hogy ezen vasbálákat szétbontsa és azoknak a raktárba telepített CXT600 típusú 30 tonnás C horoggal felszerelt híddaruval mozgassa.

[3] A felperes által használt híddaru a 2020. január 22-én kelt fővizsgálati jegyzőkönyv alapján „rendeltetésszerű használatra alkalmas” minősítéssel rendelkezett, míg szerkezeti vizsgálata 2020. január 16. napján „megfelelt” minősítéssel zárult.

[4] A felperes raktárkezelő (darabáru-tároló) munka/tevékenység körben 2021. június 4. napjáig „alkalmas” minősítésű foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálati véleménynyel rendelkezett.

[5] A felperes 2019. június 18. napján munkavédelmi oktatásban részesült: munkavállalók jogai és kötelezettségei; az egyéni védőeszközök használata; a kézi, illetve gépi anyagmozgatás szabályai; a létrák használata; gépek, berendezések kezelése, használata; anyagok tárolása közlekedési közlekedő úton, üzemrészekben; daruk, targoncák használata; a villamosság veszélyei; veszélyes anyagok, készítmények; nemdohányzók védelme; kockázatértékelés és a benne található oktatási tematikák témakörében.

[6] Az alperes raktáros, targoncavezető, darukezelő tevékenység tekintetében kockázatértékeléssel rendelkezett, amelyet 2018. február 15. napján (technikus neve) munkavédelmi technikus készített el.

[7] Az alperes a raktárában lévő nagytömegű tekercsek és szalagok mozgatására MU-49 számon munkáltatói utasítást adott ki, amelynek tartalmát a felperes megismerte.

Az utasítás előírta, hogy:

- A beékeztést követően, a bölcsős pótkocsiról függő daru segítségével leemeljük a hasított összepántolt szalagokat (10 db/egységcsomag) és az erre kialakított kalodába tesszük vagy raktár padlóján helyezzük el, két db 80x80 mm-es párnával biztosítva elmozdulás ellen.

- Az egységgrakomány mozgatása előtt minden esetben meg kell győződni a szalagon a pántszalagok épségéről, a szakadt pántokat pótolni kell mozgatás előtt.

- Ha nem egységcsomagként van bekérve a hasított szalag, akkor a kalodában kell megbontani. Ha padlón van tárolva, kalodába kell tenni.

- Az egységgrakományt képező pántszalagokat el kell vágni lemezvágó ollóval, ezután villás targoncával egyesével történik a szalagok mozgatása az egyik kalodából a másik kalodába.

- A biztonságos mozgatás érdekében egyszerre csak egy szalag kerülhet a targonca villájára minden egyes átmozgatáskor. A megbontott egységcsomagot a mozgatás után minden esetben a kalodára erősített lánc segítségével rögzíteni kell a kalodához. Ezután mozgatható csak a kaloda a benne lévő szalagokkal együtt.

[8] Az alperesnél alkalmazott emelőgép anyagmozgatás oktatási technika előírása szerint a gép önálló kezelésére az a személy jogosult, aki a 18. életévét betöltötte, a feladat elvégzésére vonatkozó jogszabály szerint előzetes és időszaki orvosi vizsgálat alapján

alkalmas, valamint rendelkezik az emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel és a helyváltoztatásra is képes emelőgép esetében – ha azt maga vezeti – az ahhoz szükséges vezetői engedéllyel.

[9] A felperes emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel nem rendelkezett.

[10] A felperes 2020. október 14. napján 22 órakor, éjszakai műszakban kezdte meg munkavégzését. 2020. október 15-én a hajnali órákban, a híddaru üzemeltetése során a 2 x 5 darabból álló, egyenként 648 kg tömegű fémtekercesek szétbontása és mozgatása során észlelte, hogy az egyik 5 darabos tekercsen lévő rögzítőpántokból 3 db elszakadt.

A felperes a szakadt pántokat nem pótolta, hanem a híddaruval a 2 x 5 db-os tekercset próbaemelés keretében a talaj felett néhány cm-re megemelte, a C horgon elfekvő tekercseket rögzítő maradék pántokat elvágta, majd a daru túloldalára ment a fal és a tekercsek közé, hogy ellenőrizze, a tekercsek megfelelően állnak-e a C villán. Ekkor azonban a szalagok megmozdultak és 3 db egyenként 648 kg tömegű tekercs a bal lábára esett.

[11] A felperes a baleset következtében bal sípcsont hátsó peremének és a bal bokaízületbe hatoló, jelentős elmozdulással nem járó törést szenvedett, a bal comb hámfosztása és zúzódása, a jobb II. ujj, valamint a II-IV. lábközépcsont területének hámfosztása és zúzódása mellett.

[12] A felperesen a (kórház neve) Kórház Traumatológiai Osztályán műtéti beavatkozást végeztek, majd 2020. október 16. napján gipsz rögzítéssel otthonába bocsátották.

[13] A felperes 2020. október 16. és 2020. december 16. napja között fekvő gipszet viselt. Ezen időtartam alatt önmaga ellátásában, a háztartási és a ház körüli munkák elvégzésében segítségre szorult. Étkezésében segítséget nem igényelt, azonban sebkezelésben, tisztálkodásban, öltözködésében, lakáson belüli és lakáson kívüli mozgásában igen. A felperes ápolását és személyes gondozását, valamint a háztartási munkákat a fenti időtartamban édesanyja végezte, aki a balesetet követő két hónapban folyamatosan nála tartózkodott. A felperes a kertjében lévő 50 db gyümölcsfa téli időszakra történő felkészítéséhez is segítséget vett igénybe.

[14] A fekvőgipsz eltávolítását követően ápolásra, gondozásra már nem szorult, édesanyja azonban 2021. február végéig kétnaponta házimunkát végzett nála. Lábának terhelését a gipsz eltávolítását követően kezdhette meg. 2021. január végéig két mankóval, majd fokozatosan egy mankóval közlekedett, amelyet 2021. február végére hagyott el.

[15] A felperes a balesettel összefüggésben 2021. február végéig 9 alkalommal, majd ezt követően további 12 alkalommal volt kontroll vizsgálaton, amelyekre, valamint a gyógytornákra barátai, (személy 1) és (személy 2) szállították. Ezen személyek számos alkalommal intézték számára a bevásárlást, kutyái gondozását, ház körüli munkák egy részének elvégzését (pl. izzók cseréje, kert rendezése). A felperes a kezelésekre és kontroll vizsgálatokra történő szállítások alkalmával részükre 5 000 forint üzemanyag költséget fizetett meg.

[16] A felperesnél a balesettel okozati összefüggésben bal boka ízületi műtét utáni állapot, a bal alsó végtag 1 cm-es megrövidülése, a bal comb és lábszár izomzat enyhe mértékű sorvadása, valamint a bal bokaízület mozgásának (főleg promatio és supinatio) végállásban való beszűkülése és a bal bokaízület tengelyének rendellenes állása (varus helyzet) észlelhető. A felperes bokaízületi fájdalmai miatt rendszeresen gyógyszert szed. Állapota véglegesnek nem tekinthető, a comb, illetve lábszár izomzata gyógytornával, kifejezett alsó végtagi izomerősítéssel még fejleszthető, illetve a további izomvesztés megelőzhető. A törések után sorsszerűleg kialakulhat arthrosisos (kopásos-elfajulásos)

elváltozás, amely folyamat rendszeres tornával, illetve kúraszerűen porcerősítők szedésével lassítható, illetve megelőzhető. A bal alsó végtagi izomsorvadás, végtagrövidülés, bokaízületi mozgásbeszűkülés és rendellenes bokaízületi állás a balesettel oki összefüggésben kialakult maradandó fogyatékoságként véleményezhető, amely összességében 5% mozgásszervi egészségkárosodásként értékelhető.

[17] Jelen állapotában a bal alsó végtag terhelésével, tartós állással, járással járó munkákat bár képes elvégezni, de állapotának figyelembevételével arányos többletenergia és/vagy többletidő ráfordítás válhat szükségessé, illetve a munkavégzés után a bal alsó végtag felpolcolása, pihentetése, szükség esetén fájdalomcsillapító szedése lehet indokolt.

[18] A felperes jelenleg is fizikai munkát végez, ennek során, illetve a ház körüli munkák esetén az előbbiek szerint szükséges eljárnia.

[19] A balesetet megelőzően a felperes az általa lakott ingatlan háztartási és ház körüli munkáit önállóan végezte. Az ingatlanon egy 110 m² lakóépület található melléképületekkel, valamint 1800 m² kert tartozik hozzá, amelyben 50 db gyümölcsfa és füves terület van. Néhány baromfit nevelt és két kutyát gondozott. Rendszeresen kerékpározott, hobbitevékenység keretében futott és futballozott.

[20] Állapotát tekintve a kerékpározás, mint alsó végtagi izomzaterősítés kifejezetten ajánlott a számára, olyan egészségkárosodás nem véleményezhető, amely a biztonságos közlekedését befolyásolná. A futás és a focizás a fokozottabb baleseti lehetőség miatt nem ajánlott számára. A balesettel okozati összefüggésben esztétikai károsodás nem alakult ki. A gyógytalpbetét használata indokolt, amelynek cseréje az utcai lábbeliben évente, a munkavédelmi cipőben félévente szükséges.

A kereset és az ellenkérelem

[21] A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest személyes ápolási és gondozás költsége címén mindösszesen 290 000 forint; háztartási munka ellenértéke címén 80 000 forint; ház körüli munka ellenértéke címén 200 000 forint; közlekedési többletköltség címén 120 000 forint; gyógyszerköltség címén 20 000 forint; gyógyszer és gyógyászati segédeszköz címén 2020. december 1. napjától havi 5 000 forint, valamint gyógytalpbetét és munkavédelmi talpbetét költsége címén 2022. június 1. napjától évi 37 470 forint járadék; továbbá 8 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére. Kérte továbbá az alperes perköltségben történő marasztalását a vonatkozó IM rendelet 3. §-a szerinti mértékben, azzal, hogy jogi képviselője ÁFA fizetésére nem köteles.

[22] Az érvényesíteni kívánt jog körében hivatkozott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 166. § (1) és (2) bekezdés, 177. §, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:518-534. §, 2:51-2:52. §, valamint a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvtv.) 21. § (1)-(5) bekezdés, 27-28. §, 54. § (2) bekezdés, 87. § 11. pont rendelkezéseire.

[23] Előadta, hogy az alperes egy szabálytalan gyakorlatot tűrt meg azzal, hogy annak hiányában foglalkoztatta, hogy az általa végzett tevékenységhez alkalmazott villás híddaru üzemeltetéséhez szükséges végzettséggel rendelkezett volna, építő és anyagmozgató gépkezelő, emelőgép kezelő (kivéve targonca) szakképesítést csak 2021. május 3. napján szerzett meg.

[24] Ténylegesen kétféle emelőgépen dolgozott a raktárban, az egyik a villás híddaru, a másik pedig egy kötélدارu volt.

[25] Azon a terhen, amelyet a balesete időpontjában megemelt, a pántok el voltak szakadva, 6 db pántból csak 3 állt rajta emiatt 3 tekercs lecsúszott a villáról. Előadta, hogy a tekercseket a kamionról történő leszedést követően eleve kalodában kellett volna tárolni és nem a földön kellett volna elhelyezni. Erre tekintettel a tekercsek szabálytalanul voltak elhelyezve a földön.

[26] A felperes elgondolása az volt, hogy a 2 x 5 db tekercset megemeli, elvágja a pántokat és a kalodába behelyezi azokat, majd onnan mozgatja tovább. Annak ellenére emelte meg a tekercseket, hogy észlelte, hogy a pántok szét vannak szakadva, a maradék három pántot elvágta, így amikor a tulsó oldalon ellenőrizte, hogy megfelelően állnak-e a tekercsek, már egy pánt sem volt rajta, így következett be a baleset.

[27] Hangsúlyozta, hogy a baleset bekövetkezte után készített és a baleseti jegyzőkönyv mellékletét képező fényképfelvételeken látható stafnifák nem voltak tekercs kitérítéshoz a talajon elhelyezve. Előadta továbbá, hogy az alperes által felvett munkabaleseti jegyzőkönyv nem a valós történeti tényállást tartalmazza, ebben a körben vitatta azt, hogy bármilyen szabályt vagy munkáltatói utasítást megszegett volna, ez a megállapítás álláspontja szerint kizárólag az alperes mentesülésének érdekében kerültek bele a jegyzőkönyvbe.

[28] Álláspontja szerint a baleset bekövetkezte kizárólag az alperes azon magatartására vezethető vissza, hogy a felperest olyan feladat elvégzésére utasította, amelyhez megfelelő szakképesítéssel nem rendelkezett.

Az, hogy a kamionról történő leemelést követően a tekercseket nem kalodában tárolták, szintén szabálytalan és megtűrt gyakorlat volt a munkáltatónál.

Kifogásolta továbbá, hogy raktárosként éjszakai műszakban mindig egyedül végezte munkáját, szemben a nappalos műszakkal, ahol több raktáros munkavállaló lát el feladatot és raktárvezető is jelen van. Mindennek pedig abban a körben van jelentősége, hogy probléma esetén az éjszakai műszakban nem volt kihez fordulnia.

[29] Előadta továbbá, hogy a munkavégzése során kellő körültekintéssel járt el, azonban nem rendelkezett megfelelő képesítéssel a baleset bekövetkeztekor használt eszköz kezelésére. Tevékenységét ennek ellenére a munkáltató utasítására végezte. Az alperes ezen gyakorlata, valamint a tekercsek mozgatásának eleve szabálytalan és balesetveszélyes volta eredményezte a balesetet.

[30] A kereseti követelés összecszerúsége körében előadta, hogy a balesettel összefüggésben bal sípcsont távoli végének törése, a külboka nyúlvány ízületbe hatoló sérülését és hámsérülést szenvedett el. Ezt követően műtéti beavatkozáson esett át, mely után 40 napig véralvadást gátló kezelésben részesült.

2020. október 16. és december 16. napja között fekvőgipszet viselt, ezen időtartam alatt lényegében otthonába költözve édesanyja biztosította ápolását, gondozását a háztartási munkák, így a főzés, mosás, takarítás, vasalás ellátását.

2020. december 16. napján a fekvőgipszet eltávolították, közlekedése mankóval volt biztosított, egészen 2021. februárig, ezen időtartam alatt ugyan kisebb intenzitással, de továbbra is édesanyja segítségére, gondozására szorult.

Háztartási és ház körüli munkák ellenértéke kapcsán hivatkozott a 20/2021. (I. 28.) Korm. rendeletben meghatározott minimális mértékű 1000 forintos óradíjra, valamint a (szolgálat neve) Házi Betegápoló Szolgálat 2019. augusztus 1-től érvényes ártáblázatában foglalt, illetőleg a (szolgáltató neve) szolgáltató díjszabással meghatározott óradíjakra. Véleménye szerint az 1200 forintos óradíj eltúlzottnak nem tekinthető.

[31] Előadta továbbá, hogy a gyógyulás időtartama alatt mindösszesen 10 alkalommal vett részt rendelőintézetben elektromos kezelésen, amelyre barátja szállította el saját gépjárművével, az emelőgép kezelésre vonatkozó képesítés megszerzéséhez szükséges képzésre is, mert nem volt vezetőképes állapotban, míg a kontroll vizsgálatokra egy másik barátja vitte el.

[32] A ház körüli munkák elvégzése kapcsán hivatkozott arra, hogy a lakóhelyeül szolgáló ingatlanban elvált családi állapotúként, egyedül él, így a 110 m² ingatlan karbantartását, továbbá az 1800 m² alapterületű kert megmunkálását a baleset bekövetkezését megelőzően egyedül végezte. A kertben 50 darab gyümölcsfa van, amelyek vonatkozásában a hosszabb állás, járás, talajszint feletti, vagy egyenetlen talajon történő közepes, vagy annál nehezebb munkák végzése aránytalan erőfeszítést jelent számára.

[33] A sérelemdíj iránti igény körében értékelni kérte azt, hogy a baleset fiatal felnőtt korában érte, mozgása korlátozottá vált, járása hibás, lába deformált, súlyos esztétikai károsodást szenvedett. Elvált családi állapotúként családalapítási lehetőségei elnehezültek, ezzel sérül a családi együttéléshez való joga. Elnehezült továbbá a munkaerőpiaci helyzete is, jogviszonya az alperesnél megszüntetésre került. A szabadidős lehetőségei is beszűkültek figyelemmel arra, hogy korábbi tevékenységeit, így futás, futballozás nem tudja gyakorolni, baráti kapcsolatai beszűkültek, magányossá, frontérezékennyé vált. Gyakran fájdalomcsillapítót kell szednie.

[34] Bizonyítékai körében kérte figyelembe venni (szakértő neve) igazságügyi szakértő szakvéleményét, amely szerint maradandó károsodást szenvedett a bal lábszár izomzatának sorvadása, alsó-felső ugróízület mozgásainak beszűkülése, lábfej kóros állása és lábszár keringési zavarában meghatározható módon, továbbá okirati bizonyítékokat csatolt és tanúkihallgatásokat indítványozott.

[35] Vitatta, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére tekintettel igényt nem érvényesíthetne figyelemmel arra, hogy 2021. július 28. napján mind kártérítésre, mind sérelemdíjra vonatkozó igényeit a munkáltatónál előterjesztette.

[36] Álláspontja szerint a társadalombiztosítási szerv megtérítési eljárásának hiánya a munkáltatót a felelősség alól nem mentesítheti.

[37] Az alperes ellenkérelme a felperes keresetének elutasítására és a felperes perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. §-a szerint kérte megállapítani azzal, hogy jogi képviselője ÁFA- körbe nem tartozik.

[38] Elsődlegesen hivatkozott arra, hogy a felperes munkaviszonyát 2021. október 8. napján közös megegyezéssel megszüntették, amelyben a felperes kijelentette, hogy a munkáltatóval szemben a szerződésben megjelölteken kívül további jogcímen követelése nincs, így álláspontja szerint a felperes perlekedése rosszhiszemű.

[39] Előadta, hogy a felperes 2020. október 14-én 22 órakor vette fel a munkát, ennek során feladata az volt, hogy a vasbálákat szétválassza és a tekercseket daru segítségével mozgassa. A bálabontást úgy végezte, hogy a stafnifával kitámasztott bálák közé beállt a daruvillával, majd megemelte azt kb. 2-3 cm-re a földtől. Annak ellenére, hogy észlelte, hogy a tekercseken lévő 6 db pántból 3 pánt el volt szakadva, megkezdte az emelést, valószínűleg úgy, hogy próbaemelést nem végzett. A felperes annak ellenére, hogy ezt a hiányosságot észlelte, nem kért segítséget, nem jelezte a teher rögzítésének hiányosságait, hanem önállóan kezdte meg a tekercsek megemelését. Pántok hiányában a próbaemelést nem kezdhette volna meg, a próbaemelésnek az lenne a lényege, hogy az összekötözött tekercsek felemelése után meg kell várni a talaj tehertől történő elemelkedését, megnyugvását, majd ezt követően lehet tovább mozgatni a kalodába és csak a kalodában lett volna szabad elválni a pántokat.

[40] Nem vitatta, hogy az éjszakai műszakban egy raktáros munkavállaló kerül alkalmazásra, azonban előadta, hogy az éjszakai műszakban a gyártósoron lévő műszakvezetőnek vagy a másik csarnokban található raktárvezetőnek kellett volna a hibát jelezni és tőlük kellett volna a hiba kiküszöböléséhez segítséget kérnie.

[41] Álláspontja szerint az emelőgépkészítői szakképesítés nem volt feltétele a felperes alkalmazásának tekintettel arra, hogy a felperes munkavédelmi oktatáson vett részt, az alperes által alkalmazott teheremelési technológia minden esetben megfelelő volt, így nincs szó szabálytalan gyakorlat eltűréséről. A felperes kioktatásra került az emelőgép anyagmozgatás végzésének biztonságos feltételeiről, a teherkötözésre és irányításra vonatkozó előírások részletesen tartalmazták az emelőgép anyagmozgatást végző munkavállaló számára a biztonságos munkavégzés részletes szabályait. A teher emelése és elhelyezése címszó alatt a szabályok egyértelműen rögzítik a biztonságos munkavégzés feltételeit, amelyeket a felperes aláírásával igazoltan megismert. Álláspontja szerint a baleset kivizsgálása során kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy a felperes tisztában volt a baleset időpontjában végzett munkafolyamat menetével, azt azonban nem az előírásoknak megfelelően hajtotta végre.

[42] Érvelése szerint a baleset bekövetkezését az idézte elő, hogy a felperes nem a vonatkozó előírásoknak megfelelően végezte a feladatát, figyelmetlenül járt el, így az alperest a baleset bekövetkezéséért felelősség nem terhelheti. Kimentése körében hivatkozott az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra, ennek kapcsán arra, hogy a kár bekövetkezése kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása miatt történt tekintettel arra, hogy munkavégzése során nem kellő gondossággal járt el, nem követte a munkáltatónál irányadó szabályokat és utasításokat.

[43] Előadta továbbá, hogy az alperessel szemben a társadalombiztosítási hatóság megtérítési igényt a balesettel összefüggésben nem érvényesített, amiből az következik, hogy ők sem tekintik úgy, hogy a munkáltatót bármilyen felelősség terhelné a baleset bekövetkezéséért.

Az elsőfokú bíróság ítélete és annak indokai

[44] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek személyes ápolás és gondozás költsége címén 87 000 forintot; háztartási munka ellenértéke címén 24 000 forintot; ház körüli munka ellenértéke címén 60 000 forintot; közlekedési többletköltség címén 36 000 forintot; gyógyszerköltség címén 6 000 forintot; a 2020. december 1. napjától 2023. december 31. napjáig terjedő időszakra gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségének lejárt járadéka címén 75 315 forintot; sérelemdíj címén 2 000 000 forintot és ezen összegek után 2020. július 30. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát azzal, hogy a késedelmi kamatot, valamint 2024. január 1. napjától kezdődően minden év január 30. napjáig gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségének járadéka címén 29 240 forintot, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[45] Kötelezte a felperest 211 380 forint alperesnek járó perköltség megfizetésére.

[46] Kötelezte az alperest 137 384 forint illetéknek az állam javára, míg 145 700 forint állam által előlegezett költségnek a Kecskeméti Törvényszék javára történő megfizetésére. Megállapította, hogy a 391 016 forint eljárási részilletéket és fennmaradó 461 387 forint állam által előlegezett költséget az állam viseli.

[47] Elsődlegesen vizsgálta a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló megállapodás rendelkezéseit és azok következményét.

[48] Rámutatott, hogy a felperes a balesettel összefüggésben felmerülő igényeit (kártérítés és sérelemdíj) 2021. július 28. napján az alperesnél bejelentette, amelyet az alperes azonban nem fogadott el, ezt követően igényeit 2021. július 30. napján bírósági úton érvényesítette.

Az ehhez képest a később, 2021. október 8. napján kelt megállapodásban foglaltak szövegszerű értelmezése – a Kúria összefoglaló véleményében foglaltakra is figyelemmel – pedig nem eredményezheti azt, hogy a munkaviszony megszüntetése kapcsán tett kijelentést kiterjesztően értelmezzék, és a benyújtott keresettel érvényesített igény ellenére azt a balesettel összefüggő igényekről történő lemondásnak tekintsék.

[49] Az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdését, az Mt. 167. § (1) és (2) bekezdését, valamint az 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény II. 2. és II. 5. pontját felhívva az alperes felelősség alóli mentesülésére történő hivatkozására figyelemmel azt vizsgálta, hogy az eset összes körülményei alapján az alperesi munkáltató mentesülésének feltételei fennállnak-e. Ennek körében azt, megállapítható-e, hogy a károsodás kizárólag a munkavállaló magatartására vezethető vissza, és az a munkáltató részéről elháríthatatlan volt-e.

[50] A fentiek tisztázására igazságügyi munkavédelmi szakértői bizonyítást foganatosított, az ennek keretében készült szakértői véleményt aggálytalannak fogadta el.

[51] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy az MU-49. számú, a tekercsek és szalagok mozgatásának technológiai munkautasítását a felperes megismerte, a munkaviszony létrejöttétől a baleset bekövetkeztéig eltelt 17 hónap alatt napi rendszerességgel végezte a balesettel érintett tevékenységet, így abban megfelelő és elégséges gyakorlatot szerzett. Ezen időtartam alatt a munkavégzést nem tagadta meg, a daruzási tevékenységet a munkakör részeként elfogadta.

[52] Az alperes terhére értékelte, hogy a felperest, mint emelőgépkezelőt, a munkába állás előtti balesetvédelmi oktatáson túl nem részesítette évente legalább egy alkalommal ismétlődő munkavédelmi oktatásban a daru, emelőgép használatára vonatkozóan.

[53] Az alperesnél meglévő kockázatértékelést kisebb hiányosságok mellett a jogszabályi minimum követelményeket elérőnek minősítette, amely azonban az Mvtv. 54. § (2) bekezdésében foglalt munkáltatói kötelezettségeket csak részben teljesíti, mivel nem tartalmazta a megváltozott körülményeket a 2020-ban bekövetkezendő pandémia időszakára.

[54] A szakértői vélemény és a felek ezt nem vitató nyilatkozata alapján rögzítette, hogy a baleset helyszínéül szolgáló raktár a munkavédelmi előírásoknak megfelelt, a szükséges mozgástér a rendeltetésszerű használat kapcsán rendelkezésre állt.

[55] Nem fogadta el azon felperesi védekezést, miszerint az éjszakai műszakban nem került irányító kijelölésre, továbbá nem volt biztosított a munkavállaló ellenőrzése.

[56] A szakértői vélemény alapján rögzítette, hogy a baleset elsődleges és közvetlen oka a felperes részéről megvalósuló szabályszegő magatartás volt, amely az MU-49. számú munkautasítás, a tekercsek és szalagok mozgatásának technológiai utasítása megsértésében, illetőleg az abban leírt munkafolyamatok felcserélésében öltött testet. Ezek alapján a megbontás és a próbaemelés kizárólag a kalodában történhetett volna, amit a felperes nem tartott be.

A baleset másodlagos és közvetlen okaként a pántszalagok idő előtti szándékos megbontását jelölte meg, amely szintén a hivatkozott munkautasítás megszegését jelentette, végezetül harmadlagos és közvetlen oknak a felperes azon szabályszegő magatartását minősítette, hogy

olyan területről próbálta indokolatlanul irányítani a távvezérelt darut, ami a szalagok dőlésének hatósugarában volt, így gyakorlatilag elzárta magát a menekülés lehetőségétől is.

A szakértő álláspontja alapján rögzítette azt is, hogy ezen elsődleges, másodlagos és harmadlagos ok bármelyikének elmaradása esetén a baleset nem következett volna be.

[57] Az alperes mulasztását a felperes képzettség hiányában történő foglalkoztatásában, az írásban igazolható időszakos munkavédelmi oktatás megtörténtének hiányában és a darukezelésre vonatkozó orvosi alkalmassági vizsgálat elmaradásában jelölte meg. Ezek közül a képzettség nélküli foglalkoztatást – a szakértői véleményben foglaltakkal szemben – nem közvetett, hanem közvetlen oknak tekintette, a munkavédelmi oktatás hiányát a szakértői véleménnyel egyezően közvetett okként elfogadta, az orvosi alkalmassági vizsgálat elmaradását pedig szintén a szakértői véleménnyel egyezően nem látta a balesettel okozati összefüggésbe hozhatónak.

[58] Mindezeket összességében értékelve arra a megállapításra jutott, hogy a baleset bekövetkezte a felperes magatartására vezethető közvetlenül vissza, azonban abban közrehatása nem kizárólagos.

[59] Bár álláspontja szerint a felperes szabálytalan és indokolatlan munkavégzése, a technológiai utasítás megszegése és figyelmetlensége döntő mértékben hatott közre a baleset bekövetkeztében, azonban a munkáltató terhére értékelhető körülmény is fennállt, ezért kármegosztásnak volt helye.

[60] A munkavállalói közrehatás nagyobb súlya alapján a kármegosztás arányát a munkavállalóra terhesebben 70-30 %-ban állapította meg.

[61] Az egyes kártételek tekintetében a perben kirendelt és szintén aggálytalanként elfogadott igazságügyi orvostan és egészségbiztosítási szakértői véleményben foglalt megállapítások alapján elfogadottnak tekintette, hogy a felperes számára 2020. december 16. napjáig az önellátásában, háztartási munkák elvégzésében, sebkezelésben, tisztálkodásban, öltözködésben, lakáson belüli, illetve kontrollvizsgálatok miatt lakáson kívüli helyzet és helyváltoztatásban a segítség indokolt volt, amelynek időtartamát kb. napi 8 óras időtartamban tartott elfogadhatónak, míg az ezt követő hat hetes időszakban napi 2 óras segítséget tartott indokoltnak. A 3/2018. (IX. 17.) KMK vélemény 9. pontjában foglaltak alapján rögzítette, hogy önmagában az, hogy hozzátartozó végezte ezen tevékenységeket, nem eredményezheti a kártérítés mérséklését, így a személyes ápolás, gondozás költsége címén az 1 200 forintos óradíjjal számolt 290 000 forintot nem tekintette eltúlzottnak.

[62] Ugyancsak megalapozottnak találta a háztartási munkák és ház körüli munkák ellenértéke címén előterjesztett igényeket is.

[63] Megalapozottnak találta továbbá a közlekedési többletköltség címén előterjesztett igényt is, figyelemmel arra, hogy a felperes 2020. október 16. és 2020. december 16. napja között helyzet- és helyváltoztatásában a segítség indokolt volt, közösségi közlekedést használni nem tudott, így az ezen igényként előterjesztett 120 000 forintot sem tekintette eltúlzottnak.

[64] A balesettel összefüggésben érvényesített gyógyszerköltség címén előterjesztett 20 000 forint költségigényt szintén megalapozottnak találta, valamint a 2020. december 1. napjától havi 5000 forint összegű gyógyszerjáradék, és a gyógybetét költségeként 2022. június 1. napjától érvényesített évi 37 470 forint igényt is.

[65] Mindezen tételek vonatkozásában az általa alkalmazott kármegosztás alapján határozta meg a marasztalási összegeket azzal, hogy jövőre nézve 2021. január 1. napjától állapította meg a járadékfizetési kötelezettséget.

[66] A sérelemdíj mértéke tekintetében kitért arra, hogy annak vonatkozásában kármegosztás alkalmazásának nincs helye, azonban annak összegszerű megállapításakor figyelembe kell venni a felperes terhére megállapított vétkes kötelezettségszegő magatartást.

[67] Az összegszerűség meghatározása kapcsán mérlegelési körébe vonta, hogy a felperest a baleset bekövetkeztében vétkes közrehatás terheli, a káresemény után munkáját ereje megfeszítésével képes ellátni, annak bekövetkezésekor fiatal felnőtt korban volt, a kialakult 5 %-os mozgásszervi egészségkárosodást, mint maradandó fogyatékoságot, az izomvesztés elkerülése érdekében a gyógytorna szükségességét, azt hogy a felperes munkaviszonya megszűnését követően rövid idővel elhelyezkedett, azonban tartós állást igénylő munkával összefüggésben otthonában lábát nyugalomba kell helyezni, felpócolni, gyakran fájdalomcsillapítót kell szednie, a ház körüli munkák elvégzése során a tartós állást, járást guggolást igénylő munkafolyamatoknál aránytalan többletenergia és/vagy időráfordítás válhat szükségessé, korábbi szabadidős tevékenységét nem végezheti, amelyeket összességében értékelve a sérelemdíj mértékét 2 000 000 forint összegben állapította meg.

[68] A peres feleket a pernyertesség-pervesztesség arányában kötelezte perköltség, a le nem rótt eljárási illeték, valamint az eljárás során felmerült költségek viselésére azzal, hogy a felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel a felperest terhelő tételeket az állam viseli.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[69] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és az alperes keresete szerinti marasztalása, másodlagosan az alperesre nézve terhesebb kármegosztás alkalmazása, valamint az alperes perköltségben történő marasztalása érdekében. A perköltség mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. §-a alapján kért megállapítani azzal, hogy jogi képviselője ÁFA fizetésére nem köteles.

[70] Kérte továbbá az őt terhelő perköltség mértékének alacsonyabb összegben történő megállapítását.

[71] A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjaiban jelölte meg. A perköltség viselése körében kérte továbbá a Pp. 369. § (1) bekezdése alapján az eljárás szabályszerűségének felülbírálatát.

[72] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást szabályszerűen lefolytatta, a tényállást teljeskörűen feltárta, azonban a megállapított tényekből helytelen jogi következtetésre jutott akkor, amikor megállapította, hogy az Mt. 167. § (2) bekezdése szerint kármegosztásnak van helye. Hivatkozott arra, hogy a perben kirendelt igazságügyi munkavédelmi szakértő okozati összefüggéssel kapcsolatosan tett megállapításai a szakértői kompetencián túlterjeszkednek, figyelemmel arra, hogy az egyes okozati tényezők megjelölésén felül azoknak a baleset bekövetkeztében történő közvetlen vagy közvetett okként való minősítése és értékelése már a bíróság mérlegelési körébe tartozik. Álláspontja szerint helyesen rögzítette a bíróság, hogy a baleset közvetlen okát és a balesethez vezető munkafolyamatot kell vizsgálni, azonban azon következtetése, amely szerint a felperes szabálytalan és indokolatlan munkavégzése, a technológiai utasítással ellentétben kifejtett tevékenysége és figyelmetlensége döntő mértékben közrehatott a baleset bekövetkeztében, már téves.

[73] Az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját fenntartva a baleset bekövetkezésének elsődleges okaként azon alperesi mulasztást jelölte meg, hogy a felperest

megfelelő szakképesítés hiányában alkalmazta, megfelelő szakképesítés nélkül utasította darukezelői feladatok ellátására, amelyet álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelt megfelelően. Ez pedig a munkáltató által eltűrt, kialakított olyan gyakorlat volt, amely a balesetet előidézte.

[74] Hivatkozott továbbá arra is, hogy önmagában az a körülmény, hogy a munkavállaló egy előre nem látható váratlan helyzetben a lehetséges magatartások közül nem a legelőnyösebbet választotta, nem értékelhető a munkavállaló terhére. E körben kifejtette, a tekercsen történő három elszakadt pánt váratlanul érte, egyedül, felügyelet és ellenőrzés nélkül végezte a munkáját, amelynek kapcsán a több lehetséges megoldás közül nem a legelőnyösebbet választotta, amikor az újra pántolást elmulasztotta.

[75] Álláspontja szerint amennyiben megfelelő szakképzettséggel rendelkezett volna és megfelelő balesetvédelmi oktatásban részesült volna, ezen váratlan helyzetet is megfelelően kezelte volna és olyan megoldást alkalmazott volna, amely nem eredményezi a baleset bekövetkeztét. Ugyancsak a megfelelő szakképesítés hiányára vezette vissza azt is, hogy olyan helyen tartózkodott, amely a szalagok dőlésének hatósugarában volt a menekülést kizárva.

[76] Álláspontja szerint mindezekre tekintettel nem volt helye kármegosztásnak, illetve a balesetben közrehatását a sérelemdíj összegszerű mérlegelése során sem lehetett volna figyelembe venni.

[77] Mindezek alapján kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és elsődlegesen az alperes kereset szerinti marasztalását, vagy az alperesre terheőbb kármegosztás alkalmazását, amelynek alátámasztására eseti döntéseket is felhívott.

[78] A perköltség tekintetében kérte, hogy az ítéletábla a Pp. 83. § (3) bekezdése alapján vegye figyelembe azt, hogy a követelés összegszerű megítélése bírói mérlegeléstől függ, amely alapján lehetőség van a pernyertesség arányától eltérő perköltség viselés megállapítására.

[79] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a vonatkozó IM rendelet 3. §-a alapján kért megállapítani azzal, hogy jogi képviselője ÁFA-körbe nem tartozik.

[80] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta, a bizonyítékokat külön-külön és összességében értékelte, abból levont jogi következtetései helyesek, ítélete mindenben megalapozott.

[81] Rámutatott, hogy a kirendelt munkavédelmi szakértő véleményét a felperes nem vitatta, az abban foglalt közvetett és közvetlen okok kifejtése egyébként helytálló volt. Ez alapján megalapozottan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a baleset bekövetkeztének elsődleges és döntő mérvű oka a felperes szabálytalan, indokolatlan és figyelmetlen munkavégzése volt, emiatt pedig helytállóan alkalmazott az a felperesre terheőbb 70-30 %-os mértékű kármegosztást.

Az ítéletábla döntése és annak jogi indokai

[82] A fellebbezés részben alapos.

A Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. A fellebbezés tartalmát

illetően tehát a Pp. rendelkezései szerint a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt elsőfokú ítéleti rendelkezést, vagy annak mely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül. A felhívott jogszabályi rendelkezésből az is következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező milyen tartalmú másodfokú döntést kér, illetve, hogy azt milyen indokkal teszi, hanem az is, hogy melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[83] További korlátot jelent a felülbírálati jogkör, a fellebbezésben felhozott adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének megváltoztathatóságát. A Pp. 369. § a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Azzal tehát, hogy a félnek a fellebbezésben egyértelműen meg kell határoznia a fellebbezési kérelme indokait, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §).

[84] A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és az alperes keresete szerinti marasztalására irányuló kérelmét lényegében arra alapította, hogy álláspontja szerint az alperesi mulasztásokra tekintettel az alperes a helytállási kötelezettsége alól nem mentesülhet, így kármegosztásnak nem, vagy csak a munkáltatóra nézve terhesebb mértékben lett volna helye, illetve a sérelemdíj összegszerűségének mérlegelése során nem lehetett volna a terhére értékelni a balesetben való közrehatását. Így az elsőfokú bíróság téves jogi következtetésére és nem megfelelő mérlegelési tevékenységére figyelemmel kérte az ítélet megváltoztatását.

[85] A Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jogi felülbírálata során a megállapított tényekből eltérő jogi következtetést vonhat le, a megállapított tényeket másként minősítheti. Ezen felülbírálati jogkör keretében az ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kármegosztás alkalmazásának volt-e helye.

[86] Helytállóan idézte az elsőfokú bíróság a kármegosztás szempontjából alkalmazandó Mt. 167. § (2) bekezdésének rendelkezéseit és ismertette az irányadó bírósági gyakorlatot. Az említett jogszabályi rendelkezés első fordulata szerint nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása okozott.

[87] A munkáltató tehát nem felel azért a kárért, amely a munkavállaló vétkes magatartásának (közrehatásának) következménye.

[88] Mindezek alapján a kármegosztás alkalmazása szempontjából a jelen felülbírálati jogkör keretében kizárólag azt kellett vizsgálni, hogy van-e olyan vétkes munkavállalói magatartás, amely közrehatott a baleset bekövetkezésében.

[89] E körben kiemelendő, hogy a felperes fellebbezésében nem támadta annak az elsőfokú ítéletben történő tényszerű megállapítását, hogy a balesethez vezető munkafolyamat során utasításellenesen és figyelmen kívül járt el, e magatartása pedig közrehatott a baleset bekövetkezésében. Ezért ezen megállapításokat az ítéltábla nem is vizsgálta, ugyanakkor döntése alapjául azokat figyelembe vette. A rendelkezésre álló ezen adatok alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a baleset bekövetkezéséhez hozzájárult a felperes azon magatartása, hogy a balesethez vezető munkafolyamat során megszegte a munkáltató technológiai utasítását, a munkafolyamatokat felcserélte, valamint azok teljesítése során figyelmen kívül járt el.

[90] Mindezek alapján az ítéltábla álláspontja szerint a baleset bekövetkezésében a felperes vétkes magatartása is közrehatott, így helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperesi kárigények elbírálása során kármegosztást alkalmazott.

[91] A Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alapján a másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat során az elsőfokú ítélet anyagi jogi szempontú felülbírálata keretében teljes egészében felülbírálhatja az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését. Ezen felülbírálati jogkör keretében a felperes fellebbezési érveire tekintettel az ítéltábla a kármegosztás mértékét, valamint a sérelemdíj összecszerűségét vizsgálhatta felül.

[92] Helytálló a felperes fellebbezése atekintetben, hogy az igazságügyi munkavédelmi szakértő feladata a baleset okainak feltárása, az okozati összefüggés tekintetében azonban a balesethez vezető okfolyamatok feltárása és azok értékelése jelen esetben a bíróság kompetenciájába tartozó kérdésnek tekinthető.

[93] Az ítéltábla álláspontja szerint az igazságügyi munkavédelmi szakértő szakvéleményében a baleset bekövetkezéséhez vezető okokat teljeskörűen feltárta, így a szakvéleményben foglalt, ebben a körben tett aggálytalan szakértői megállapítások az ítéleti tényállás alapjául szolgálhattak. Téves ugyanakkor az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a baleset bekövetkezésében a felperesi munkavállaló magatartása volt az, amely döntő mértékben közrehatott.

[94] A munkakör betöltéséhez, valamint a ténylegesen ellátandó feladatok elvégzéséhez – jelen esetben az emelőgép használatához – szükséges, megfelelő szakképesítés meglétének megkövetelése, ellenőrzése a munkáltató feladata. A felperes raktáros munkakörben került foglalkoztatásra, ugyanakkor az általa ténylegesen végzett tevékenység folytatásához szükséges emelőgép kezelésére államilag elismert szakképesítéssel nem vitásan nem rendelkezett.

[95] Az alperes tehát megfelelő szakképesítés nélkül utasította a felperest az emelőgép használatára. Ez pedig a felperes helyes hivatkozása szerint az alperes által kialakított olyan szabálytalan gyakorlat volt, amely a baleset előidézése közvetlen okának tekinthető. Ha ugyanis az alperes nem foglalkoztatja a felperest, vagy nem utasítja helytelenül, sőt, az elsőfokú ítéletben idézett jogszabályt sértően olyan tevékenység végzésére, amely szakképzettség hiányában általa nem végezhető, a balesetet megakadályozhatta volna. Az ítéltábla álláspontja szerint tehát ezen alperesi mulasztás tekintendő a baleset bekövetkezése elsődleges okának, hiszen ennek hiányában a felperes mulasztása, kötelezettségszegése fel sem merülhetett volna.

[96] A következetes bírósági gyakorlat alapján nem eshet a munkavállaló terhére a munkavégzésre kialakított és a munkáltató által eltűrt olyan gyakorlat, amely utóbb a munkahelyi balesetet előidézte (Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.474/2001.).

[97] Helytállóan rögzítette továbbá a perben kirendelt igazságügyi szakértő azon mulasztásokat is, amelyek a felperes részéről a baleset bekövetkezését eredményezték és amelyek hiányában a baleset bekövetkezése szintén elkerülhető lett volna. A munkáltató fentiek szerint részletezett elsődleges magatartása mellett azonban a munkavállalói közrehatás aránya jelentősen kisebb, – a munkavállaló kisebb közrehatása miatt – a kármegosztás fordított alkalmazását teszi indokoltá.

[98] A felperes fellebbezése tehát annyiban alapos, hogy az ítéltábla álláspontja szerint a munkavállaló ezen mulasztásai a fentiek szerinti szabálytalan munkavégzési gyakorlat kialakítására tekintettel nem a munkavállalóra, hanem a munkáltatóra nézve terheesebb 70-30%-os arányú kármegosztás alkalmazását indokolták.

[99] A sérelemdíj vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy e körben kármegosztás alkalmazásának nincs helye. Az Mt. 9. § alapján alkalmazandó Ptk. 2:52. § (3) bekezdése a sérelemdíj összecszerűségének meghatározásához az eset összes körülményeinek figyelembevételét írja elő a bíróságok számára azzal, hogy különösen a

jogsértés súlya, ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása kap jelentőséget. Lényeges szempont a sérelemdíj összecszerűségének meghatározásakor, hogy a sérelemdíjnak, mint a személyiségi jogsértés egyik lehetséges szankciójának a funkciója kettős. Egyrészt a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja, másrészt magánjogi büntetésnek is tekintendő a hasonló jogsértések megelőzése céljából. Mindezen körülmények együttes figyelembevételével kell az adott esetben a fél javára megítélhető sérelemdíj mértékét meghatározni.

[100] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által a sérelemdíj összecszerűségénél értékelt szempontokat nem kifogásolta, azokat az elsőfokú bíróság az ítéltábla álláspontja szerint is helyesen vonta mérlegelési körébe, azonban a felperes helyes hivatkozása szerint az összecszerűség meghatározásakor – a fent kifejtettekre figyelemmel – nem megfelelő arányban vette figyelembe a felperes vétkes közrehatását a baleset bekövetkeztében, azt valós jelentőségénél nagyobb súllyal értékelte.

[101] Az ítéltábla tehát az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt mérlegelési szempontokkal egyetért, azok megismétlését nem tartja szükségesnek, ugyanakkor figyelemmel arra, hogy a baleset bekövetkezése elsődleges okát nem a felperes, hanem az alperes jogszabályi rendelkezéseket sértő magatartásában találta megállapíthatónak, indokoltnak tartotta az elsőfokú bíróság által megállapított összeg 3 000 000 forintra történő felemelését, amely összeg a felperesi vétkes kötelezettségszegő magatartás, a baleset bekövetkeztében történő közrehatásának aránya mellett megfelelő összegű ellentételezést jelent a felperest ért személyiségi jogsértés kompenzálására.

[102] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján megváltoztatta.

[103] Az ítéltábla a fentiek szerint megváltoztatott ítéleti rendelkezésére tekintettel a Pp. 83. § (3) bekezdése alapján mellőzte a felperes perköltség megfizetésére vonatkozó rendelkezését és állapította meg, hogy a peres felek az elsőfokú eljárás során felmerült költségeiket maguk viselik.

[104] Tekintettel arra, hogy a megváltoztatott döntés alapján a pernyertesség-pervesztesség aránya módosult, az alperes 59 %-ban tekinthető pervesztésnek, ezért az alperest terhelő elsőfokú eljárás illetéket 213 900 forintra, míg az állam által előlegezett költséget 245 460 forintra felemelte, míg a 41 %-ban pervesztés felperest a Pp. 525. §-a alapján megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán az állam terhén maradt illetéket 314 500 forintra és állam által előlegezett költséget 361 341 forintra leszállította.

[105] Az ítéltábla a részben alaptalanul fellebbező felperest a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban mutatkozó pernyertesség-pervesztesség arányára tekintettel kötelezte 100 000 forint másodfokú eljárási költség megfizetésére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése alapján, amely összegeket ÁFA nem terhel.

[106] Az alperes a másodfokú eljárásban részbeni pervesztességre tekintettel 105 800 forint fellebbezési eljárási illetéket köteles megfizetni a Magyar Állam javára, míg a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre tekintettel 419 400 forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad [Pp. 82. § (1) bekezdés, 95. § (1) bekezdés, 101. § (1) és (6) bekezdés, Itv. 39. § (1) bekezdés, 46. § (1) bekezdés].

[107] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy az illetékek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetni. Megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Szegedi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat számát és a fizetésre kötelezett adószámát.

[108] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2023. szeptember 19.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Telegdy Gergely s.k.

előadó bíró

Dr. Jobbágy Ildikó

táblabíró